

İŞTE TKP'NİN ÇÖZÜMÜ

#12

KÜLTÜR & SANAT

İŞTE TKP'NİN ÇÖZÜMÜ

12- KÜLTÜR & SANAT

Cumhuriyet aydınlanmasının temel ve taşıyıcı unsurlarından olan kültür sanat politikaları ve bu politikaların somutlandığı kurumlar, 1980 sonrası açılan neoliberal dönemden itibaren yağmalanmaya başlanmış; en büyük yarayı da son yirmi yılda AKP'nin açıktan hedefi haline gelmesiyle almıştır. Bunun nedeni, AKP'nin sadece sanat düşmanı ve gerici bir iktidar olması değil, Türkiye gericiliği açısından cumhuriyet kazanımlarıyla hesaplaşmada özgül bir ağırlığı bulunan kültür sanat kurumlarının bir "karşı cephe" olarak görülmesi ve laik cumhuriyetin görece kamucu nitelikler taşıyan bu kurumlarının piyasacılık üzerinden tasfiye edilmek istenmesidir. Türkiye'de kültür ve sanatın piyasa egemenliğine girmesine dinci ve gerici ideolojinin kuşatması da eklenmiş; sanat kurumları, bu ikili marifetiyle görülmemiş bir yağmanın alanına dönüşmüştür. Sanat üretiminin piyasa mekanizmalarına ve "kayırmaya" dayalı çeşitli ilişki ağlarına bağlanması, niteliksiz üretimleri siyasi iktidarın ve birtakım sermaye odaklarının fonları, festivalleri, ödülleri ve medyası eliyle öne çıkarmış; bunun karşısında sanat alanındaki nitelikli üretimler toplumla buluşma zeminini tamamen yitirmiştir. Dinci gericilik ve sermaye, sanat üretimini sadece küçük bir azınlığın erişimine açık, alınıp satılan bir nesneye indirgeyerek sanat alanını önemli ölçüde çürütmüş ve çoraklaştırmıştır.

Oysa sanat ve kültür, tarihsel olarak ilerleyişini toplumsallığına borçludur. Tarih boyunca sanat, bir toplumsal etkinlik olduğu ölçüde gelişmiş ve bir insanlık mirası olarak günümüze uzanmıştır. Sanat, ancak ve ancak toplumsal yaşamla kucaklaştığında geçmişin büyük birikimini güncellelikle

geliştirme olanağı bulur ve insanlığın gelişkin bir kültürel mirası olarak geleceğe ulaşabilir.

- Türkiye Komünist Partisi bugünkü durumu değiştirecektir. Emekçi halkın sosyalist iktidarında TKP, aydın ve sanatçılar ile, bugün bilgilenmeye, izlemeye, eğlenmeye zamanı, parası ve enerjisi kalmayan emekçiler arasındaki köprüyü sağlıklı bir biçimde inşa edecektir.
- Gelişkin, ileri bir kültürün tanımı tarihseldir. Yani kültür dediğimiz olgu, zaman ve mekandan bağımsız bir sabit değildir ve toplumsal koşullara göre değişkenlik arz eder. Bizim yönettiğimiz ülkede ileri kültürün ayırt edici, tanımlayıcı ögesi ise eşitlik ve özgürlük bayrağının daha ileri taşınması; emekçilerin yaşam koşullarının daha da iyileştirilmesi olacaktır.
- Sanatsal yetenek geliştirilebilir bir olgudur. Sanatsal üretim, piyasanın çeşitli araçlarla topluma pazarladığı üstün yetenekli “dehaların”, sermayedarlar ve siyasi güç odaklarıyla bağlantılı bireylerin ayrıcalığı olamaz. Her alanda olduğu gibi özel yetenek ve yatkınlık anlam taşısına da yetenek, ancak bireyin uygun uyaranlarca sarıldığı insani bir çevrede gelişebilir. Sosyalist iktidar, tüm çocukların ve emekçilerin insanca yaşama ve insanca kendini geliştirme hakkına sahip olduğu yaşam koşullarını temel ve öncelikli görevlerinden biri olarak iktidarı alır almaz sağlayacaktır. Emekçi halkımız sanatla ilgilenme, sanatı izleme ve sanat üretiminin parçası olma olanağına hızla kavuşacaktır.
- Bu doğrultuda sosyalist iktidar, emekçiler için temel bir gereksinim olan sanatı onlarla buluşturacak her türlü zemini yaratmakla görevlidir. Emekçilerin iktidarı, büyük kentlerden küçük yerleşim yerlerine kadar tüm yaşam alanlarında toplumu sanatla buluşturmaya elverişli mekanlar yaratacaktır. Köyler, mahalleler, sokaklar, okullar, fabrikalar ve atölyeler sanatla buluşturulacaktır.
- Toplumla buluşan sanat, emekçilerin insanca gelişmesini ve onların sanatsal üretimin parçası olmasını sağlayacaktır.
- Başta dinci gericiilik ve piyasacılık olmak üzere sanat alanının üze-

rine çöreklenen tüm engellerin ortadan kaldırılması, özgür sanat üretiminin önünü açacaktır. Sosyalist iktidar, sanatçıların özgürce üretmesini sağlayacak her türlü koşul, olanak ve desteği sağlamakta yükümlüdür. Sanat eserlerinin birer kamusal üretim olarak toplumun bütününe açılması sağlıklı bir eleştiri ortamını hayata geçirecek ve bu, kültürü, sanatı ve toplumu çok daha ileri taşıyacaktır.

- Türkiye, coğrafi konumu gereği çeşitlilik arz eden zengin bir halk kültürüne sahiptir. Emekçi halkın iktidarı, tüm olanaklarıyla aydın ve sanatçıları Türkiye'nin dört bir yanıyla ve burada yaşayan emekçilerle buluşturacaktır. Halkımızın kültürel zenginliği, sanatçıların üretimlerinde yeniden filizlenecektir.
- Türkiye gelişkin, eşitlikçi ve özgürlükçü bir kültürü ayağa kaldıracak zengin bir sanatçı birikimine sahiptir. Sanatçı ve aydınlar, yıllardır üzerlerini örten "ölü toprağından" hızla kurtulacak ve Türkiye'nin geleceğine dair sorumluluk üstlenecektir.
- Bugün piyasacı birtakım lobiler ve çıkar ağları tarafından parsellenen kültür sanat alanları ve sanat kurumları, kamucu bir yaklaşımla yeniden kurulup örgütlenecektir. Türkiye, kültür sanat alanında yetişmiş, oldukça nitelikli bir insan kaynağına sahiptir. Ülkenin her bölgesinde sanatçılar bu kurumlarda istihdam edilecek; aydınlanmanın birer neferi olarak toplumu sanatla buluşturacaktır.
- Her bölgede gelişkin sanat okulları kurulacak ve çocuklar, bu okullarda halkıyla bütünleşmiş aydınlanmacı ve özgür birer sanatçı olarak yetişecektir.
- Sosyalist iktidar, kamunun sanat ve kültürle olan ilişkisini doğrudan aydın, sanatçılar ve emekçilerin oluşturacağı örgütlenme eliyle organize edecektir.